

SWEDSECS DISCIPLINNÄMND

BESLUT 2024-05-13
2024:21Swedsec Licensiering AB
Licenshavaren**BESLUT**

Disciplinnämnden meddelar licenshavaren en varning.

SKÄL**Bakgrund**

Licenshavaren var vid tiden för de anmälda överträdelserna anställd som privatrådgivare hos ett anslutet företag och innehavare av licens hos Swedsec Licensiering AB (Swedsec).

Företaget har anmält att licenshavaren bl.a. har öppnat ett konto åt ett företag utan att genomföra de kontroller som enligt regelverket ska utföras, underlåtit att inhämta och kontrollera kundkännedomsinformation och, vid kreditgivning, underlåtit att inhämta och dokumentera uppgifter om återbetalningsförmåga.

Med hänvisning till företagets anmälan har Swedsecs disciplinutskott överlämnat ärendet till disciplinnämnden och föreslagit att licenshavaren meddelas en varning.

Företagets anmälan

Företaget har i anmälan till Swedsec anfört i huvudsak följande.

Under 2023 framkom det att licenshavaren hade öppnat ett konto för ett företag (Kund 1 nedan), som tidigare hade nekats konto av en annan enhet i företaget. Företaget genomförde då en undersökning varvid följande regelöverträdelser uppmärksammades.

Kund 1. Licenshavaren har, trots att det inte ingår i rollen som privatrådgivare, öppnat ett företagskonto för Kund 1. Kund 1 hade tidigare nekats konto av en annan enhet i företaget på grund av omständigheter som framkommit vid kontroller av bolagsmännen och det gjordes då en notering i företagets system om avslaget. Licenshavaren har förklarat att hen kom i kontakt med företrädaren för Kund 1 via en bekant och att licenshavaren är osäker på vilka kontroller hen gjorde.

Kund 2. Licenshavaren beviljade ett bolån om 2,4 miljoner kronor till en person som i samband med det blev kund i företaget. Detta skedde utan att licenshavaren hade inhämtat och dokumenterat kundkännedomsinformation. Licenshavaren överförde lånebeloppet till Kund 2:s syster, nedan Kund 3, med referenstexten ”gåva”.

Kund 3. Kund 3 blev genom licenshavaren kund i företaget. Även i detta fall har licenshavaren underlåtit att inhämta och registrera kundkännedomsinformation. Under våren 2022 överförde licenshavaren 3,5 miljoner kronor från kund 3:s konto till ett annat finansiellt institut med referens ”kontanttillträde”. På bokningsunderlaget angavs att betalningen skedde till en mäklares klientmedelskonto. Under hösten 2022 beviljade licenshavaren Kund 3 ett bolån om 2,4 miljoner kronor med säkerhet i ett obelånat bostadsprojekt, dvs. inte i samband med bostadsköp. Det finns inga underlag i låneakten som styrker att licenshavaren har säkerställt att Kund 3 hade betalningsförmåga för driftskostnader för två bostäder, dvs. dels bostaden som förvärvades vid kontanttillträdet, dels bostaden som utgjorde säkerhet för bolånet.

Kund 4. Kund 4, som är förälder till kunderna 2 och 3, blev genom licenshavaren kund i företaget 2022. Även i detta fall har licenshavaren underlåtit att ta in och dokumentera kundkännedomsinformation.

Kunderna 5 och 6. Licenshavaren beviljade 2023 en höjning av bolån för dessa kunder. Lånebeloppet överfördes till ett bankgirokonto med uppgift om att betalningen avsåg ett kontanttillträde. Licenshavaren har uppgivit att transaktionen avsåg köp av ytterligare en lägenhet, men det finns inget i låneakten som styrker att kunderna hade betalningsförmåga för två bostäder.

Kunderna 7 och 8. Kunderna 7 och 8, som inte har något samband med varandra, har genom licenshavaren blivit kunder i företaget. Också i dessa fall har licenshavaren underlåtit att inhämta och dokumentera kundkännedomsinformation. Vidare har licenshavaren för bägge kunderna beviljat bolån och genomfört tillträde trots att det saknas dokumentation av kontantinsatsernas ursprung.

Hantering av lösenord. Licenshavaren har vid två tillfällen gett sitt lösenord avseende företagets IT-system till två kolleger för att de skulle ta hand om brådskande ärenden.

Uppdrag utom tjänsten. Licenshavaren har utan företagets godkännande varit suppleant i ett bolag.

Årlig kunskapsuppdatering. I samband med företagets utredning har det framkommit att licenshavaren har stöttat en kollega med den årliga kunskapsuppdateringen för Swedsec-licensen. Licenshavaren har uppgett att hen fått frågor från kollegor om vad frågorna betydde och medgivit att hen förklarat och tydliggjort frågorna, men inte hjälpt till med svaren.

Företaget har också, som svar på licenshavarens yttrande, anförts att de ärenden där kundkännedom saknas avser sådana som inletts via licenshavaren själv och där det ålegat licenshavaren att inhämta och dokumentera kundkännedom.

Licenshavarens inställning

Licenshavaren har i ärendet anförts i huvudsak följande.

Kund 1. I licenshavarens kommun känner många varandra. En person som licenshavaren är ytligt bekant med från kommunen frågade om hen kunde hjälpa en bekant att starta ett företagskonto i företaget. Licenshavaren gjorde de kontrollerna som var väsentliga. Licenshavaren tog alltså UC på kunden i fråga samt tog in ”intyg om verklig huvudman” och allt såg grönt ut och därför startade licenshavaren upp bolaget. Det licenshavaren missade var att det fanns en ägare till, varför hen missade att ta en UC på den andra bolagsmannen. Kund 1 är ingen licenshavaren känner eller har någon kontakt med. I utredningen kunde företaget också se att licenshavaren inte hade sett det ”avslag” som fanns på vederbörande, då detta endast stod på kundens privata journal och inte på företagets journal. Det ingår inte i licenshavarens generella roll som privatrådgivare att hantera företag men eftersom licenshavaren har en bakgrund inom kundtjänsten så sitter hen även på den kunskapen. Licenshavaren har tidigare även varit ansvarig för att utbilda nyare kundtjänstmedarbetare. Licenshavaren ser det som en service att kunna bistå med hjälp vid behov. Ibland sitter folk upptagna med egna ärenden och då kan det även hända att man tex startar företag eller gör andra enklare ärenden till kund som är utanför ramarna för rollen. I och med att licenshavaren bara är ytligt bekant med personen på kommunen och inte alls känner/har någon relation till Kund 1 så såg licenshavaren inte detta som olämpligt, men hen förstår och har lärt sig att även referenskunder som dyker upp i samband med någon hen är ytligt bekant till inte ska gå via licenshavaren.

Kund 2 och 4. När det kommer till kundkännedomsrelaterade frågor så har licenshavaren gjort fel. Licenshavaren har trott att om en kund blir kund digitalt och svarar på kundkännedomsinformation på nätet så är kundkännedom inhämtad. Licenshavaren har då tänkt att kunden är ”grön”. Har nu förstått att det inte är så utan att man behöver skanna upp ett dokument internt för att få dem att bli godkända.

Kund 3. I fallet såg licenshavaren inga problem med att göra en höjning av befintlig bostad för att finansiera ett nytt boende. Licenshavaren har tyvärr varit slarvig med att skriva och förtydliga att det fanns betalningsförmåga att bära två utgifter. Licenshavaren har blivit betydligt mer noggrann i sina beslut den sedan dess och lärt sig att dokumentera allt som sker.

Kunderna 5 och 6. Licenshavaren hjälpte paret med en höjning av befintligt bostadslån för att finansiera ett nytt köp men har varit slarvig i ärendet och inte skrivit om dubbla boendekostnader. Licenshavaren är nu supernoga med att lägga in att det finns

betalningsförmåga för två bostäder och lägger nu alltid in den nya bostaden i ärendet. Licenshavaren har inte medvetet agerat fel utan helt enkelt missat.

Kunderna 7 och 8. Licenshavaren har tänkt att när hen känner sig trygg och kan förstå pengarnas ursprung så är det ok, men licenshavaren har helt enkelt missat att dokumentera detta i de system de använder. Det är ett allvarligt fel som licenshavaren har tagit till sig av. Licenshavaren kan givetvis förstå att om någon utomstående tittar på ärendet så förstår de inte det licenshavaren kände och tyckte sig förstå.

Angående hantering av lösenord. Licenshavaren förstår att man inte ska göra så här. Hade det kommit på ett prov hade licenshavaren svarat att man inte delar med sig av sina egna lösenord. Licenshavaren har egentligen ingen förklaring till varför hen gjorde så. I kundtjänsten var detta något som hände när man var stressad och när kollegorna inte hade möjlighet att lämna sina möten för att signera. Detta gjorde att man sparade tid. Men licenshavaren vet att det är fel.

Uppdrag utanför tjänst. Innan licenshavaren arbetade på företaget så jobbade hen även i butik och där hade licenshavaren en kollega som ville starta en egen butik och som frågade om hen kunde vara suppleant i bolaget. Eftersom licenshavaren hade stor tilltro till kollegan tvekade hen inte på att ställa upp. Men det gick inte som kollegan hade tänkt sig och kollegan sålde butiken. Licenshavaren trodde då att uppdraget som suppleant upphörde och därför har hen inte angivit det till företaget.

Årlig kunskapsuppdatering: Licenshavaren har inte gjort frågorna på testet åt kollegerna, utan ställt någon fråga på ett annat sätt så att kollegan förstått frågan bättre. Licenshavaren förstår att man ser allvarligt på detta och det är ingenting licenshavaren kommer att göra igen.

Sammanfattningsvis tar licenshavaren åt sig av de fel och misstag som hen gjort, agerat slarvigt och inte varit tillräckligt noggrann. Licenshavaren lägger numera sig vinn om att vara noggrann och har skapat sig en rutin som ska göra att hen agerar i enlighet med regelverket. Licenshavarens chefer kan gå i god för att hen utvecklats. Licenshavaren är ledsen för att det blivit så här och uppskattar och tror på processen.

Överväganden

Det är genom företagets anmälan och licenshavarens medgivande utrett att licenshavaren i flera fall har missat att inhämta och dokumentera kundkännedomsinformation, att licenshavaren missat att göra bakgrundskontroll på en av två bolagsmän när ett bolag skulle bli kund i företaget, att licenshavaren i två fall underlåtit att dokumentera sin bedömning av kunders förmåga att bära dubbla boendekostnader samt underlåtit att dokumentera ursprunget för kontantinsatser. Licenshavaren har också delat sitt lösenord avseende företagets IT-system med andra. Detta står i strid med företagets regler vilka har stöd i lag.

Disciplinnämnden anser emellertid inte att det är visat annat än att underlåtenheten att anmäla en bisyssla berott på ett missförstånd. Underlåtenheten bör därför inte föranleda någon disciplinpåföljd. Inte heller licenshavarens hjälp till en kollega vid den årliga kunskapsuppdateringen – som inte visats bestå av annat än förklaringar av frågornas innebörd – är sådan att den bör föranleda någon disciplinpåföljd.

De överträdelser som licenshavaren har gjort sig skyldig till är flera och avser centrala regler som bl.a. syftar till att förebygga penningtvätt och till att säkerställa kundens återbetalningsförmåga. Sammantaget väcker de tvivel kring licenshavarens lämplighet som licenshavare. Licenshavaren har emellertid på ett tydligt sätt uppgett att hen har tagit till sig av sina misstag och utvecklat rutiner för att något liknande inte ska kunna hända igen. Licenshavaren har också hänvisat till att licenshavarens chefer kan gå i god för hen utan att detta har bemötts av företaget. Disciplinnämnden finner mot denna bakgrund att påföljden, trots allt, kan stanna vid en varning.

På disciplinnämndens vägnar

Petter Asp

I nämndens beslut har deltagit justitierådet Petter Asp, f.d. bankjuristen Lennart Bandh, f.d. börschefen Carl Johan Högbom, direktören Kajsa Lindståhl och chefsjuristen Jan Persson.